

İNSANLIĞIN KALBI

Ailedir insanlık medeniyetinin kalbi

Ne kadar birikse de
Gecikerek istenirdi eksikler
Ve yavaş yavaş

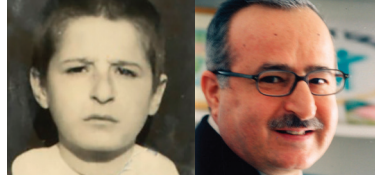
Babam uçurtmaya
Rüzgârın her mevsim
Farklı estiğini anlatırken balkonda
Acıktığımızı unuturduk biraz

Her yer çok yeşildi
Her yer çok naz
Herkesten yakındı bana
Radyoda sesle çizilen resimli dünya
*Yazılsaydı hayatımız destan**

Babamın öldüğü günse
Beyaz çiçekten bir şiir

İnsan annesinin yanından başka
Hiçbir yerde özgürce ağlayamaz

Mustafa Ruhi Şirin
(1955-....)

* İtalik dize Behçet Necatigil

DOĞMAK

Pek de sert vurma kapıya:
Sağır değiliz, duyduk!
Geciktin mi randevuya?
Bekle çocuk, bekle çocuk!

Ne yiyip ne içeceksin:
Memeye süt inmedi daha...
Gözü yolda, anaların;
Babalar dönmedi daha!

Bir gün önce doğmak mı;
Ne hakla, çocuk?
Ne kazanırsın çiçeklerden
Erken açılmakla, çocuk?

Bekle: çoğalsın
Yuvanın kazancı.
Yorganına, henüz,
Başlamadı yorgancı!

Bekle bir gün daha
Hayat eşliğini..
İşte, marangoz da, hâlâ,
Bitirmedi beşiğini!

Gelme, çağırılmadan,
Hırsız gibi..
Doğacaksan göklere doğ
Bir adsız yıldız gibi!

Burada hangi kapıyı
Çalsan kapalı..
Oynamaya geliyorsan
Oyuncaklar da pahalı!

Annelerin, karnından
Daha sıcak değil, kucağı
Ve dünya nüfusu tamam..
Taşıрма bardağı!

Ben de böyle güzel
Bir anadan doğmuştum..
Üzmeden, ağlatmadan
Ve ağlamadan doğmuştum..
Niyetim yoktu kalmaya..
Şöyle şakadan doğmuştum.

O gün bugün, otururum
Şunun şurasında..
Adresimi sorarsan,
“Bedbaht ile bahtiyar arasında!”

Arif Nihat ASYA
(1904-1975)

DEĞİŞEN DÜNYA

Çocukluğumun geçtiği sokakta
Biraz dolaşayım dedim
Şimdi oturduğum yerden uzakta.

Öyle bir hüznün çöktü ki içime
Ne bileyim,
Ağlıyasım geldi kendi kendime.

İnsanları değişmişti
Ondan belki de.
Sonra pek çok evlerin yerinde
Yeni yeni binalar belirmişti.

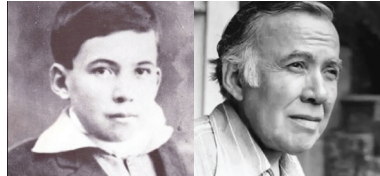
Ahtapotlar gibi apartımanlar
Buraya da salmış kollarını
Yoksul aileler çekilmişler
Satıp savıp mallarını.

Böyle böyle benim eski mahalle
Hoyrat servetlerin karşısında
Silinip gitmiş bile.

Eski günler neredesiniz
Açın kapınızı da evinize gireyim
Ama nerde o evler
Ne bileyim.

Şimdi anam ağlıyor
Zenginliği, fakirliği
İnsan zamanla anlıyor.

Behçet NECATİGİL
(1916-1979)

HERKESİN EVİ İÇİN

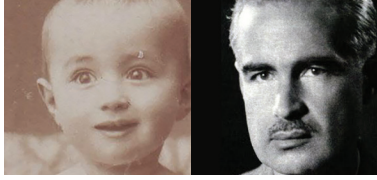
Her akşam bu sokakta, döner dönmez köşeyi,
Göreyim, dökülmüş yeşil boyası,
Pırıl pırıl camları bir su gibi duru,
Evimin yerinde durduğunu.
Duyayım, kapısının çalınca çingırağını,
Oğlumun “Baba!” diye bağırdığını,
Karımın koştüğünü.
Bırakayım kapısında kunduramla çamuru,
Girmesin içeriye rüzgâr, soğuk, karanlık
Şu küçük oda her gece böyle ılık,
Her gece şu masada ekmeğim, suyum,
Her geceki uykum...

Işısın camlarında sabahın nuru.
Kış rüzgârı, nisan yağmuru,
Göreyim şu dalların, derken, yeşerdiğini,
Mevsimin bahara erdiğini..
Dirlik düzen, sağlık,
İç rahatlığı, gönül huzuru,
Bir çift küçük odası, avuç içi sofası
Üzerinden eksik olmasın
Ölmüş anamın duası,
Doğacak çocukların uğuru..
Allahım! Şu sokakta birbirine sokulmuş,
Sıvası dökülmüş, kopmuş kaplaması,
Kulübesi, konağı, bodrum, tavan arası,
Her evin dumanı yükselir sana doğru.

Bilirsin oralarda çorba piştiđini,
Beşikler sallanıp
İnsanların seviştiğini.
Her ev bir “garip kuşun yuvası”,
Sen yapmışsın onları, sen koru!
Göreyim her evin yerinde durduğunu,
Her akşam, üstlerinde yıldızlanan gök kubbesi,
Kapı önlerinde çocukların sesi...

Ziya Osman SABA

(1910-1957)

İNSANLA GÜZEL

Herşey insanla güzel
Doğan güne karşı gerinen evler
Mavi rüzgârların koştığı sokak
İnsan olmazsa kötü resimler gibi
Lâcivert bahçelerde başlayan bahar
Temmuz tarlalarında başak

İnsanlar canım insanlar
Işıklar güneşler hep sizin için
Sizinle anlamlı gökler ve deniz
Sizinle bölüşür sevinci kuşlar
Siz varsanız korkunç değil
Karanlığı gecelerin

Çoğunuz iyi yürekli insanlar
Ama mutsuz
Acı hep mevsimler yörenizde
Ekmeğiniz kıt
Aşınız tuzsuz

Sabahlar sizinle aydınlık
Elleriniz uzandıkça mavi bulutlar
Sizin için kızarır dallarda yemiş
Bir sevince karşılık bin acınız var

Dostluklar sıcak sevgiler sonsuz
Savaşlar kinler öfkeler neden
Bırakıp gidersiniz gene de
Dünya bu kadar güzelken

İlhan GEÇER
(1917-2004)

BUGÜN HAVA GÜZEL

Bugün hava güzel,
Bugün içim içime sığmıyor.
Annemden mektup aldım,
Memlekette gibiyim.
Allah'a çok şükür karnım tok;
Elimi uzatsam kahve fincanı dudaklarımdadır.
Kuşlar kaçmıyor benden;
Bir güvercin kanadında okşuyorum
Göklerin maviliğini.
Serçelerin cıvıltısıyla sınıyor içime
Ağaçların yeşilliği.
Bulutların ipek gölgesi
Çocukların yüzünde hışırıyor.
Çember çeviriyorum çocuklarla beraber
Elime amber almadan.
Düşüncelerimi nura garkeden güneşe sor,
Bu nisan rüzgârı da şahadet eder,
Bütün insanları kardeş biliyorum,
Cümlemin sağlığına duacıyım.
Şayet ölürsem,
Helâllaşmaya vakit kalmadan,
Hatırdan çıkarmayın beni;
Dünyaya benden selâm olsun,
Her nefes alıp verişiniz.

Cahit Sıtkı TARANCI

(1910-1956)

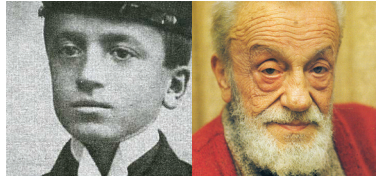
RÜYA

Uzun bir uykudan kalkıp bir sabah,
Baktım ki, yepyeni odamda eşya.
Çocukluk evim bu değildi... Eyvah!
Gördüğüm, değildi bildiğim dünya!

Ellerim bir kanat gibi titrekti,
Tutmasam, gözümünden yaş inecekti;
Bir şey, beni dürtüp aynaya çekti,
Ordaydı gecenin esrarı gûya.

Sordum etrafıma, ne oldu, ne var?
Nedir suratımda bu çukur yollar?
Sanki yaşamaya güvenim kadar
Büyük bir şey çaldı benden o rüya...

Necip Fazıl KISAKÜREK
(1904-1983)

KASIRGA VURGUNU ÇOCUKLAR

Yeşil, fısıltılı yapraklar,
Sarı ve hışırtılı artık.
Kalplerin şarkıları vardı, dönüştü
Sürtünme seslerine;
Gıcırtyla açılmakta artık
Ruh kapıları birbirine...

Sürsün mü bu rüzgâr sürsün mü?
Yüreklere kırıldı çocukların,
Kızamık, açlık ve tiner bozkırında

Açılmış kır çiçekleri kırgın...
Portakal özlemine eski çocukların,
Cindy bebek ve ekmek özlemi
Eklenerek Ceyhan Atuf çocukları
Art arda ölüyorlar yine...

Sürsün mü bu rüzgâr sürsün mü?
Kente girsin mi bu rüzgâr?
Odun pazarından yukarı...
Dağıldık, dağlar ardına savrulduk,
Ayrılık dağladı kalplerimizi;
Ney seslerinden örülmüş,
Ses hasırlarının çürüdüğü,
Yıkık mevlevihâne önünde
Semâya başlasın mı bu rüzgâr?
Ne odun pazarını ne çarşığı,
Ne sebilleri korumaya gücüm var!
Çocukları uyumaya götürün
Ve örtün sıkıca üzerlerini
Kasırğa oldu rüzgâr işte şimdi
Beni bırakın, unutun beni

Siz denizi seyredin, kurşuni
Ve üzerinde bol çığlıklı kuşların,
Uzaklaşıp yaklaştığı denizi...
Aylar geçip de bu rüzgâr,
Sonunda şehri terk edince,
Gamsız bir türkü tutturun
Çocuklara bu günleri unutturun.
Aramayın beni bir bâziçeydim,
Veya düşünün ki heyelanın örttüğü
Yok olmuş bir bahçeydim.

Hüsrev HATEMİ
(1938-....)

...Ve

Çocuğun Uyanışı

Böyle Başladı

Gül kokuları çocukların kaburga kırıklarından geliyor
Acıyı ve insanlığı çocuklar
Böyle dayanılmaz kıldılar ve yeni suları
Onların bilgileri getirdi
Elleri önlerinde bağlı-duruşları
Omuzlarından göğüslerine doğru kıvrık ve yumulu
Yaşarlar ebedi göz ve ölümsüzlük aşısı yapan kitabı
Ki şimendifer
Nasıl peşinden koşturursa katarları yolcu kutularını
Oralarda civarda
Böcekler sürüngeleler bulunan kırdı
Dönen çember- toprakla çalkalanan çocukların önünde
Bir dev gezinir
Şimşek düşer

...

Ve çocuğun uykusu böyle başladı
Çünkü yeni bir çocuk uyanacaktır

Ey ana
Parkları çocuğunla eş doğurdun
Çimenleri mutlu kıldın

Bayrakların sularda aktı
Pulattın
İnce ve yumuşak saçın
Yaralı ağzın

Mutlu kılan çocuk
Çimene düşen yaprakları

Kadın sen tattın
Babaninkine benzeyen
Çocuğun böbreğindeki katları

Gün gelişini açıkladı
Sen kapanan gözü açıkla
Karısına arabayla tabut taşıyan adamı
Güzel yontulmuş ve parlak sarıları olan kadını
Yeni bir çocuk plânı yapan
Yeni ve ölümü de transfer eden aileyi
...

Anne
Kolunda koynunda karnında çocuklar
Gitti pazara dolandı çılgılık beğendi

Anne eve dönünce
Anne eve dönecek
Ölün bilinecek küçük ölün
Mahalle daracak bilinecek
...

Bunlar hep senin ölün
Bir yerinde yatağa sığmayan çocukların
Suçları bir atmacayla alınan çobanların
vHer şey karıştı çünkü öldün
Artık kimse bulamaz kendini
Eller birbirinin içinde
Senin ölmüş elin yapışır
Benim tetiğimin üzerine
...

A. Cahit ZARİFOĞLU
(1940-1987)

KENTLERDE YAŞAYAN ÇOCUKLAR DA OYUN OYNAMAK İSTER

kentler daralıyor yollar daralıyor
bahçeler daralıyor daralıyor kaldırımlar bile
daralıyor masallara sığmayan evrenimiz
yüreğlerimiz daralıyor gün geçtikçe
oynayacak yer bırakın bize

önce cadde kenarları sonra kaldırımlar
bahçeli apartmanların bahçeleri
size ayrıldı sizin otomobillerinizle doldu
okullarımızın önü düşlerimizin içi
oynayacak yer bırakın bize

caddelere şimşek gibi fırlıyorsak
haşarılıktan değil yaramazlıktan değil
bizim olması gereken yerler bize yasak
büyükler söz anlamaz büyükler bencil
oynayacak yer bırakın bize

hey babalar ağabeyler amcalar yöneticiler
taş yığınlarına kurban etmeyin bizi
aklınıza gelsin boş arsalarda oynadığınız günler
ama şimdi boş arsalar bile otomobil galerileri
oynayacak yer bırakın bize

Eray CANBERK
(1940-....)

ORDA BİR ÇOCUK... BURDA BEN

Bir ana gülümserken yorgun ve güzel
Çırpınır yüreği bir sesle birden
Orda, bir çocuk doğar dünyamıza yeniden,
Burada ben.

Dal nasıl, yaprak nasıl, ekin nasıl büyürse
Toprak nasıl uyanırsa bir incecik yağmurdan
Orda, bir çocuk büyür, yumak yumak bir nurdan,
Burada ben.

Koştuğu, atladığı, durduğu, uzandığı...
Düşüp kaldığı yerlerde göz bebeğim var.
Orda, toz-toprak içinde bir çocuk ağlar,
Burada ben.

Ne oyun oynamak ister, ne uyku, ne su...
Ne elişi resimleri gönlünü alır.
Orda, bir uzak evde bir çocuk yetim kalır,
Burada ben.

Dokunsam martı gibi uçup gidecek sanki
Solgun yüzü bir avuç kar.
Orda, bir gece yarısı bir hasta çocuk sayıklar,
Burada ben.

Birdenbire uyanır bir ana uykusundan,
Sapsarı bir korkuyla bakakalır nefessiz.
Orda, sabaha karşı bir çocuk ölür sessiz,
Burada ben.

Yavuz Bülent BAKİLER
(1936-2025)

GÜNDÜZ RÜYASI

Masalların vardı ya nineciğim,
Kulak memelerimi öpen, sımsıcak,
Gece gündüz kendi halinde akan
Dağ pınarları gibi, şimdi uzak.

Sütbeyaz bir kısrak seçip, dere tepe
Seslere gitmek var, çağıran seslere,
Yıldızların köşesinden öpe öpe,
Ağzında ateşten bir dudak.

Hangi yola sürsem atımı, bir dağ çıkar,
Her dağın ardında tılsımlı bir dev var..
Dayan şehzadem diyor kuşlar
Sonunda kapılar açılacak.

İşte nar çiçekleri ve ölüm;
Padişahın küçük kızını görürüm,
El değmemiş bir salkım beyaz üzüm
Sarayın camlarında tutsak.

Gittim, az gittim uz gittim.
Gündüz rüyası bu, dümdüz gittim:
Tahtımı ve ülkelerimi yitirdim.
Kim bilir, hangi çocuklar bulacak?

Mustafa Necati KARAER
(1929-1995)

NİNEMİN ÖĞÜDÜ

Ninem kora üfleme derdi
-ciğerlerin morarır
benim güzel kızanım

kora üflenlen bir soluk gibi
geçti çocukluğum

nineciğim hep andım seni
erik kurusu bahçeyi
öd hastalığı çürütmüş ağaçları
dökülmüş aşı kireçleri

nineciğim hep andım seni
görmek istedim yine geceleri
gökyüzünün külhanı dolunayı
su içerken gümüş dudaklarıyla
kasımpatlarının arkında

hep andım seni
arasında ilk dizelerimi bulduğum
ıstır otlarını
şiirimin yeşil benekli kurbağası
ve çingene çocuklarının tekerlemesini
“kurbalışka kurbalışka
bacakları yaygalışka”

nineciğim hep andım seni
adımı kulağıma üfledikten
birkaç yıl sonra ölen
dedemin kırışık alnını
sutaşları, mandagözleriyle
süslü asma dalını

gelip geçti yıllar
uçup gitti kıl çuvallardan
kış kavunlarının kokusu
kesildi soframızda
Halil İbrahim bereketi

nineciğim hep andım seni

Adnan ÖZER
(1957-....)

